

گفت وگو با یزدان محمدکاظمی، نویسنده مشهدی سریال «عشق کوفی»

عشق نقطه عطف سریال است

الهام ظریفیان

یزدان محمد کاظمی از جمله هنرمندان جوان مشهدی است که نامش با نام بسیاری از تئاترهای اجراشده در مشهد به عنوان بازیگر پیوند خورده است. او بعد از آنکه برای ادامه تحصیل در رشته ادبیات نمایشی به تهران مهاجرت کرد، در قامت نویسنده ظاهر شد و اسمش را به عنوان فیلم نامه نویس در تیتراژ سریال «مستوران» که سال گذشته از شبکه یک صداوسیما پخش شد به ثبت رساند؛ سریالی تاریخی و برگرفته از قصه های کهن ایرانی. خودش می گوید نوشتن همیشه دغدغه اش بوده است، حتی پیش از بازیگری، برای همین بعد از اینکه به تهران رفته، نوشتن را انتخاب کرده است. فیلم نامه بعدی که او در همکاری با فاتحه یارمحمدی به نگارش درآورد «عشق کوفی» است که این شب ها روی آنتن شبکه ۳ است؛ سریالی تاریخی مذهبی که عشق بین یک دختر از قبیله علوی و یک پسر از طایفه اموی را در سال ۶۱ هجری قمری روایت می کند و اتفاقات کوفه و کربلا این عشق را دستخوش تغییراتی می کند. به بهانه پخش این سریال با این هنرمند مشهدی گفت وگویی کردیم که در ادامه می خوانید.

- نویسنده‌گی در تلویزیون را با نوشتن متن های تاریخی شروع کردید که این کار معمولا سخت تر و سنگین تر از نگارش دیگر فیلم نامه هاست. این طور پیش آمد یا انتخاب خودتان بود؟
- برایم پیش آمد. این طور نبود که ۱۰۰ درصد بگویم می خواهم درام تاریخی بنویسم و علاقه ام این باشد که حتما فقط تاریخی بنویسم. به تاریخ علاقه مند بوده ام و تاریخ همیشه در مطالعاتم جا داشته است، اما فکر نمی کردم به سمت نگارش آثار تاریخی بروم. البته به زودی شاهد آثار غیر تاریخی هم از من خواهید بود.
- تجربه نگارش آثار تاریخی برای شما چگونه بود و در مسیر نویسندگی شما چه تأثیراتی گذاشت؟

به هر حال نوشتن کار تاریخی پله اول کار من در نویسندگی بوده است. تاریخی و مناسبتی نوشتن فرایند بسیار سنگینی است، به ویژه برای امام حسین^(ع) نوشتن. برایم درس خوبی شد و امیدوارم این تجربیات در ادامه مسیر کاری ام کمکم کنند و بتوانم از آن ها استفاده کنم.

- نوشتن آثار تاریخی و عاشورایی چه تفاوت هایی با سایر متن ها دارد؟

شما اگر بخواهید ۱۰۰ درصد توانتان را برای هر پروژه بگذارید، برای آثار عاشورایی و آثار مرتبط با وقایع کربلا باید هزار درصد خودتان را بگذارید. باید هرآنچه که دارید و ندارید رو کنید، زیرا دارید درباره ادمی صحبت می کنید که محبوب جهان اسلام است، حتی بیرون از جهان اسلام هم محبوب است. من خیلی ها را می بینم که از اسلام امام حسین^(ع) را می شناسند، بنابراین شما باید همه توانتان را به کار بگیرید و با حساسیت ویژه ای سعی کنید در آنچه به شما محول شده، بهترین خودتان را ارائه دهید، چه از گروه ندار کات باشید چه از گروه کارگردانی، بازیگری و دیگر گروه ها. این یکی از سختی های کار است، چون علاوه بر گروه تهیه که روی کار نظارت می کنید، خودتان و وجدانتان هم دائم روی کار نظارت می کند تا کاری انجام دهد که درخور شأن این نام عزیز باشد.

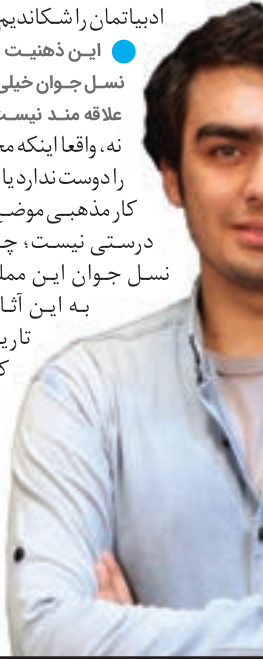
- مخاطب معمولا درباره چنین کارهایی

سخت پسندتر است. از این نظر نوشتن متن «عشق کوفی» چقدر برای شما چالشی بود؟

واقعیت این است که مخاطب امروز جامعه ایران و نسل جوان آن مخاطبی است که درگیر فضای مجازی و سریال های روز دنیا است. برای اینکه بتوانیم او را با چنین سریال هایی نگه داریم، جلسات متعدد گذاشته شد و درباره اینکه چه کارهایی می شود کرد بحث کردیم. سعی کردم با ریتم قصه گویی کنم و کار را جلو بروم. این کلیت آن چیزی است که در ذهن من بود و امیدوارم توانسته باشم در این زمینه موفق عمل کنم.

- تاکنون بازخوردی از واکنش مخاطبان داشته اید؟
- بله، واکنش هایی داشته ام. به غیر از دوستان و عزیزانی که به مجموعه «عشق کوفی» لطف داشتند، یکی از نقدها در حوزه فیلم نامه این بود که چرا بعضی دیالوگ ها به گونه امروزی ادا می شوند، به ویژه توسط بازیگرهای رده سنی کودک و نوجوان. واقعیت این است که بالاخره ما یک گروه هستیم و گروهان این نقد را می پذیرد و متوجه است که بعضی نکات به دلیل سرعت زیاد در تولید از دست در رفته است و یقینا کار ضعف های بسیار دارد. اما در این موضوع باید بگویم ادبیات دیالوگ ها ادبیات سنگینی است. اگر قرار باشد بچه ها موقع بازی کردن با همان ادبیات گفت و گو کنند، شیوه بازی شان خیلی مصنوعی می شود و بیشتر توی ذوق می زند. در واقع ما به نفع واقع گرا کردن فضای قصه و به نفع بازی بازیگران، ادیبانمان را شکاندیم.

- این ذهنیت وجود نداشت که نسل جوان خیلی به این موضوعات علاقه مند نیست؟
- نه، واقعا اینکه مخاطب کار تاریخی را دوست ندارد یا نسل جوان در برابر کار مذهبی موضع دارد، پیش فرض درستی نیست، چون من خودم از نسل جوان این مملکت و علاقه مند به این آثار هستم. اساسا تاریخ چیزی نیست که بگویم کسی می تواند به آن علاقه مند باشد یا نباشد. همه تاریخ را دوست دارند، چون پر از عبرت، درس و از همه مهم تر

تکرار اتفاقات است؛ اتفاقاتی که در زندگی ما هم رقم می خورند و به همین دلیل فکر می کنم خیلی درگیر این مسائل نبوده ایم.

- تجربه همکاری با حسن آخوندپور، چطور بود؟
- باید بگویم یک همکاری فوق العاده بود. از همکاری با حسن آخوندپور بسیار لذت بردم. او آدم بسیار دقیق، منظم و مدیری است. به نظرم کارگردان پروژه های عظیم این چنینی در وهله اول باید مدیر خوبی باشد. مدیریت آخوندپور در کنار سعید سعدی، تهیه کننده که مدیریت کلی پروژه را داشت، هم به من کمک کرد، هم به اعضای گروه، آرامشی در گروه ایجاد کرد که من تا به حال ندیده بودم.

- سریال در اوایل کار خیلی به جزئیات می پردازد ولی در قسمت های بعدی از جزئیات خبری نیست و سریع به عشق می پردازد، در حالی که مشکلات قبیله ای و خانوادگی و سیاسی بسیاری در راه وصال وجود دارد. دلیل خاصی داشت که این تغییر و تحولات را خیلی در متن نشان ندهید؟

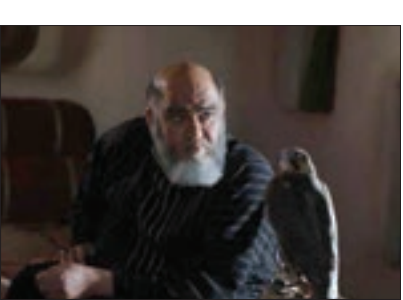
بهرت نبود عشق به نقطه عطف فیلم تبدیل شود؟

نه، واقعا این طور نیست و عشق نقطه عطف سریال است. اسم سریال هم اتفاقا عشق است. عشق بین یک پسر شیعه و یک دختر از فرقه عثمانیه، بنابراین نمی دانم شما چه برداشتی کرده اید. غیر از این ها عشق در همه فیلم جریان دارد.

عشق مادر هلال -که یک زن علوی است- به امامش و عشق اوحد -که عثمانی مسلک است- به دخترش، خانواده اش و همسرش. این عشق در همه شخصیت های کار وجود دارد و حرکت می کند، ما داریم فضایی تاریخی را تعریف می کنیم که در کنار عشقی که بین این دو شخصیت وجود دارد باید بستر سیاسی اجتماعی آن برهه تاریخی را هم نقل کنیم.

- آیا دیالوگ ها براساس بازیگران نوشته شدند؟ بعد از انتخاب بازیگران، چقدر اجرای دیالوگ ها توسط بازیگران به آنچه شما در موقع دیالوگ نویسی مدنظر داشتید نزدیک شد؟

دیالوگ ها به طور کامل نگارش و فیلم نامه کامل شد، بعد عوامل سرکار آمدند. اما بعد از انتخاب بازیگران، فیلم نامه بازنویسی شد، از این حیث که سعی کنیم دیالوگ ها را به لحن و کلام بازیگر نزدیک کنیم.

صحنه‌ای از سریال «عشق کوفی»

- ابتدا متن را آماده کردید و بعد کار شروع شد یا اینکه با کارگردان همفکری کردید و در متن تغییراتی دادید؟
- ما فیلم نامه نگارش شده را به آقای آخوندپور دادیم و تغییراتی را طبق نظر و سلیقه او اعمال کردیم.

- بعضی براین نظرد که کار از لحاظ مضمون و طرح قصه شبیه «روز واقعه» بهرام بیضایی است. مثل داستان عشق بین دختر و پسری از دو طایفه متضاد است، شخصیت بین عشق زمینی و عشق حسین در دوراهی قرار می گیرد و اینکه شیعه نبودن یکی از شروط عشق قرار داده می شود. این مسئله آگاهانه بود یا ناشی از علاقه شما (نویسندگان) به «روز واقعه»؟

بالاخره بهرام بیضایی بزرگ ادبیات نمایشی است، به ویژه در حوزه تاریخی نویسی و ادبیاتی که لحن و کلام تاریخی دارد. در فیلم و سریال هم آقای میر باقری بزرگ همه ماست. قاعدتا نمی شود گفت آثار این دو عزیز در مغز ما جریان ندارد. حتما جریان داشته است و حتما نا آگاهانه از طرح ها و ایده های آن ها استفاده می کنیم، اما اینکه آیا هنگام نگارش فیلم نامه «عشق کوفی» به «روز واقعه» فکر شده است، باید بگویم نه این گونه نبوده است. اساسا هم فکر می کنم خیلی با «روز واقعه» تفاوت داریم. چون «روز واقعه» جریان روبه رو شدن یک پسر مسیحی با جهان اسلام است.

- مدتی بود که در تلویزیون کارهای مربوط به محرم و عاشورا کمتر ساخته می شد. به نظر شما دلیل این کم کاری چیست؟
- اینکه چرا این جنس سریال ها کار نمی شوند، مربوط به عنصر زمان و پول است، چون این نوع کار، هزینه های بسیار سنگینی دارد و تولید زمان زیادی می برد.

فکر می کنید «عشق کوفی» چقدر مانند «مختارنامه» می تواند علاقه مخاطب را به سمت سریال های تاریخی با

موضوع عاشورا ببرد؟

واقعاً نمی دانم و به نظرم قیاس کار ما با «مختارنامه» خیلی اشتباه است. اگر بخواهیم بودجه سریال «عشق کوفی» را با بودجه بقیه آثار مقایسه کنیم، بودجه این سریال حتی بسیار پایین تر از سریال های روز و غیرتاریخی است. همین عنصر بودجه کافی است که در چنین قیاسی قرار نگیرد ولی امیدوارم بتواند تأثیر گذار باشد و مردم دوستش داشته باشند.

مشهدی نمایش «دایره» در ادامه به زمانی که اعضای گروه درگیر تمرین این نمایش بوده اند اشاره و اظهار می کند: کار از حدود چهار ماه پیش آغاز شد و در این تمرینات ایده کار نیز کامل شد و فرم نهایی خود را پیدا کرد.

- تأثیر نمایش ایرانی بر نمایش های خارجی

عرفانی در ادامه به اهمیت مطالعه در نمایش آیینی اشاره می کند: ورود من به این نمایش بر پایه یک تحقیق کلاسی شکل گرفت و براساس این تحقیق بر آن شدیم که درباره نمایش ایرانی وتأثیر آن بر نمایش های خارجی تحقیق کنیم. در این میان متوجه شدیم کم کاری های زیادی صورت گرفته است، بنابراین تصمیم گرفتیم نمایش دایره را با تکنیک های مدرن تعزیه خوانی اجرایی کنیم.

عرفانی اذعان می کند: نمایش های ایرانی و تعزیه ما نیاز به نو شدن دارند، زیرا مخاطب امروزی با قالب تکراری نمایش، حتی تکرار در نوع بیان و اجرا ارتباطی مؤثر برقرار نمی کند.

به معنایی دیگر، این نمایش یک تعزیه مدرن است.

نویسنده و کارگردان

ایستگاه خبر

سینما و تصویر، از ادبیات حسینی عقب است

نشست رسانه ای سومین رویداد فیلم کوتاه عاشورایی «تصویر دهم» با حضور مجید مجیدی و بهروز شعبانی برگزار شد. در ابتدای این نشست مجید مجیدی، مدیر این رویداد، با بیان اینکه تلاش می کنیم با تولید آثارمان جریان ساز باشیم، گفت:

مهم است که آثار خوبی با موضوع سیدالشهدا^(ع) تولید شود و از فیلم سازان و مستندسازان دعوت می کنیم که اگر طرح و ایده ای دارند شرکت کنند تا از ساخت آن حمایت کنیم. وی در پاسخ به سؤالی درباره خط قرمزهای محتوایی در تولیدات این رویداد بیان کرد: موضوعات ما مبتنی بر همان تعالیمی است که از ابتدا در هیئات دیده ایم و الان خط قرمزی هم نداریم و تنها خط قرمزمان این است که آثار در محدوده تعالیم امام حسین^(ع) باشد و این تعالیم همان هایی است که در همه این سال ها یاد گرفته ایم. همچنین بهروز شعبانی، کارگردان سینما و دبیر بخش ایده این رویداد، گفت: حضور در این جشنواره را به خاطر موضوع آن و البته اساتیدی که در آن حضور دارند موهبت خیلی بزرگی می دانم. ارتباط و نگاه خوبی که در این جشنواره وجود دارد می تواند کمک کند ما ابعاد مختلف زندگی و قیام امام حسین^(ع) را بررسی کنیم؛ زیرا معمولا یا از دید حساسی به این اتفاق نگاه می کنیم یا از منظر شخصی. وی افزود: سینما و تصویر سال ها از ادبیات حسینی عقب است و امیدواریم که این رویداد کمک کند تصویر و سینما در موضوع امام حسین^(ع) شکوفا شود. شعبانی درباره اقتباس ادبی در آثار توضیح داد: ادبیات و سینما حوزه هایی نزدیک به هم هستند که البته هنوز در کشور ما پیوندی میان آن ها نیست.

چارسوق هنر

سازمان سینمایی حمله به حرم شاهچراغ (ع) را محکوم کرد

سازمان سینمایی کشور با صدور بیانیه ای ضمن عرض تسلیت و همدردی با خانواده های شهدای حرم شاهچراغ^(ع)، این اقدام تروریستی را محکوم کرد. متن بیانیه این سازمان به این شرح است: «حمله شنیع و ناجوانمردانه به حرم مطهر شاهچراغ^(ع) بار

دیگر اندازه خباثت، دنائت و وحشیگری دشمنان قسم خورده این آب و خاک را به نمایش گذاشت.» در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: «سازمان سینمایی کشور ضمن محکوم کردن این عمل شنیع که آن را نشانه ای از استیصال دشمنان این مرز و بوم می داند، از سینماگران، هنرمندان و مستندسازان کشور درخواست کرد با تبیین، تصویر و بازنمایی ابعاد چنین جنایت هایی، حقانیت و مظلومیت ملت ایران را در برابر نظام سلطه به نمایش بگذارند.»

«آهو»، اثر هنر مند مشهدی، به سینماها می آید

«آهو»، ساخته هوشنگ گلمکانی، هنرمند مشهدی، پاییز به سینماها می آید. فیلم سینمایی «آهو» به تهیه کنندگی جواد نوروزبیگی که به قلم سپیده ارمان و هوشنگ گلمکانی نوشته شده است، حکایت انزوای خودخواسته

دختری است که آرزوهایش را بر بادرفته می بیند، اما هنوز امیدش را از دست نداده است. رضا کیانیان، علی مصفا، حامد کمیلی، سهیلا رضوی، رضا یزدانی و سپیده ارمان از جمله بازیگران این فیلم سینمایی هستند.

«رحیل» به زودی روی آنتن می رود

فصل اول سریال تاریخی «رحیل» با طراحی و تهیه کنندگی رامین عباسی زاده که توسط چند گروه مختلف کارگردانی تولید شده است، به زودی از شبکه سوم سیما روی آنتن می رود.

مسعود آد پرور از جمله کارگردانان این مجموعه تلویزیونی است. «رحیل» با شعار «قصه ها را می نویسند ولی تاریخ را زندگی می کنند»، روایتی حادثه ای عاشقانه در دل تاریخ معاصر است. حمیدرضا آذرنگ، ثریا قاسمی، اندیشه فولادوند، نسیم ادبی، هومن برق نورد، کاظم هژیرآزاد و زنده یاد حسام محمودی از جمله بازیگران این سریال هستند. «رحیل» در دو فصل بیست قسمتی تولید شده است و فصل اول آن به زودی از شبکه سوم سیما روی آنتن خواهد رفت.

فیلم «مرد عینکی» در مرحله فنی

فیلم سینمایی «مرد عینکی» به تهیه کنندگی سید ابراهیم عامریان در حال سپری کردن مراحل فنی است تا برای اکران آماده شود. در این فیلم سینمایی بهرام افشاری به ایفای نقش می پردازد. این فیلم سینمایی با عنوان «جلیک»، پروانه ساخت گرفته بود.

شهریار

۴شنبه ۲۵ مرداد ۱۳۹۷ ۲۹ مهر ۱۳۹۵ شماره ۲۰۱۲

۱۱

شماره ۲۰۱۲

شماره ۲۰۱۲